

Finanțat de
Uniunea Europeană

Cofinanțat și implementat
de Fundația Soros Moldova

Servicii sociale mai bune

Buletin informativ lunar al proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”, finanțat din resursele Uniunii Europene, cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova, în parteneriat cu Asociația Keystone Moldova și AO Institutum Virtutes Civilis.

NR. **26-27**

DECEMBRIE 2023-IANUARIE 2024

Buletinul este realizat de Centrul pentru Jurnalism Independent

SUMAR

Organizațiile prestatoare de servicii sociale și autoritățile publice sunt
ajutate să însușească procedurile de achiziții publice ale serviciilor sociale **3**

La Bălți a fost deschis un centru de zi pentru copii cu dizabilități
intelectuale, cu sprijinul Uniunii Europene și al Fundației Soros Moldova **6**

Instruirea continuă a specialiștilor din domeniul protecției sociale –
o activitate necesară mai cu seamă în contextul crizelor **8**

ORGANIZAȚIILE PRESTATOARE DE SERVICII SOCIALE ȘI AUTORITĂȚILE PUBLICE SUNT AJUTATE SĂ ÎNSUȘEAȘĂ PROCEDURILE DE ACHIZIȚII PUBLICE ALE SERVICIILOR SOCIALE

Reprezentanți ai autorităților publice locale și ai organizațiilor prestatoare de servicii sociale din diferite localități au participat la Chișinău la o nouă instruire desfășurată de AO „Institutum Virtutes Civilis” referitoare la modalitățile de organizare a procedurii de achiziție publică a serviciilor sociale. În prezent, deși legislația permite, puține autorități publice folosesc procedura de achiziții publice pentru a asigura accesul populației din comunitățile pe care le administrează la serviciile sociale necesare.

Pentru a impulsiona contractarea serviciilor sociale și, implicit, extinderea numărului de beneficiari ai serviciilor sociale, AO „Institutum Virtutes Civilis” a inițiat elaborarea unei metodologii de calcul al costurilor serviciilor sociale și a unui ghid privind achiziția publică a acestor servicii. Ambele documente sunt în proces de finalizare, după ce au fost consultate minuțios cu organizațiile societății civile și autoritățile publice centrale și locale, iar în cadrul instruirilor participanții sunt învățați cum să aplice instrumentele prevăzute de legislație referitoare la întocmirea ofertei, a caietului de sarcini și a altor documente necesare în procesul de achiziție.

„Noi contractăm de mai mult timp servicii sociale și nu am avut provocări majore până în prezent.

Totuși, o problemă ar fi lipsa abilităților și cunoștințelor ofertanților de a pregăti ofertele lor conform regulilor stabilite în legislația cu privire la achizițiile publice. În acest sens, ghidul elaborat reprezintă o carte de căpătâi pentru operatorii din acest sector. Am avut un caz în care venisem cu o propunere de achiziționare a unor servicii sociale chiar de la o altă direcție de asistență socială, însă nu am ajuns la un numitor comun din cauză că reprezentanții acelei entități nu au avut abilitățile și cunoștințele de a aplica procedura dată. Deci ghidul va fi un suport pentru cei care nu sunt pe deplin familiarizați cu procedurile în acest domeniu”, spune **Marina Buga**, șefă adjunctă a Direcției generale asistență medicală și socială a municipiului Chișinău, prezentă la instruire.

Victoria Secu, președintă a Asociației Obștești „Fiecare Contribuie pentru Schimbare” din Criuleni, are experiența prestării serviciilor sociale prin contracte încheiate cu Consiliul Raional. Organizația pe care o conduce prestează două servicii sociale – Echipă Mobilă și serviciul de intervenție timpurie, pe care le-a extins recent cu ajutorul Uniunii Europene și al Fundației Soros Moldova. „Subiectul contractării de către stat a serviciilor sociale se discută de mult timp și este important să se meargă cu el până la final, deoarece este bine ca autoritățile să conștientizeze felul în care ele pot susține prestatorii privați de servicii sociale, în special cele care sunt acreditate. Ghidul care a fost elaborat va veni în ajutorul nostru și al autorităților. Noi deja al patrulea an suntem contractați de către Consiliul Raional Criuleni și de fiecare dată interveneau diferite situații pe care autoritatea nu știa cum să le gestioneze. Noi făceam ceea ce era posibil – negociam contractul de achiziții publice cu o valoare de până la 400 de mii de lei, dar costul serviciului era de aproape 900 de mii de lei și evident că, pentru a acoperi această diferență, căutam finanțatori. Mecanismul de calculare a costurilor serviciilor sociale, care se elaborează și la care am contribuit și noi ca organizație, va fi un alt ajutor pentru autorități, în special în contextul reformei sistemului de servicii sociale care se implementează în prezent. Sperăm că acest mecanism și ghidul vor ajuta în continuare Agenția teritorială de asistență socială să evalueze situația și să poată contracta prestatorii care sunt cu adevărat necesari pentru populația din raioane”, a spus **Victoria Secu**.

Liliana Palihovici, președintă a AO „Institutum Virtutes Civilis”, a menționat că elaborarea Ghidului și a metodologiei de calcul al costurilor serviciilor sociale, de rând cu instruirile, au fost gândite pentru a contribui la creșterea numărului de contracte semnate între prestatori și autoritățile publice și, respectiv, a numărului de beneficiari de servicii sociale. „Din păcate, încă nu putem spune că numărul persoanelor care au nevoie de servicii sociale este în descreștere, dimpotrivă – există o solicitare tot mai mare de servicii sociale. În contextul deciziei recente a Consiliului European, prin care s-au deschis negocierile pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, domeniul social va necesita reforme complexe și eficientizarea muncii în sistem. Va fi nevoie de mai mult efort pentru a colecta date, a argumenta și a proiecta bugetele pe bază de necesități. Baza întregului proces vor fi însă primăriile, de aceea am ținut foarte mult să avem la instruire reprezentanți ai autorităților publice locale și prestatori de servicii”, le-a spus participanților **Liliana Palihovici**.

Elaborarea metodologiei de calcul al costurilor serviciilor sociale, a ghidului privind achiziția publică a acestor servicii și instruirile tematice au loc în

cadrul proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”, finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova în parteneriat cu Keystone Moldova și AO Institutum Virtutes Civilis.

LA BĂLȚI A FOST DESCHIS UN CENTRU DE ZI PENTRU COPII CU DIZABILITĂȚI INTELECTUALE, CU SPRIJINUL UNIUNII EUROPENE ȘI AL FUNDAȚIEI SOROS MOLDOVA

Cel puțin 60 de copii cu dizabilități intelectuale, inclusiv cu tulburări din spectrul autist din municipiul Bălți și din alte localități din nordul țării, vor beneficia de servicii gratuite de terapie cognitiv-comportamentală ABA, terapie de integrare senzorială, ludoterapie și socializare în cadrul Serviciului social „Centrul de zi pentru copii cu dizabilități intelectuale din municipiul Bălți”. Centrul a fost dezvoltat de Asociația Obștească „Autism Hope”, cu suportul financiar al Uniunii Europene, în cadrul proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”, cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova.

În cadrul acestui proiect, Centrul de zi pentru copii cu dizabilități intelectuale din municipiul Bălți a fost renovat și dotat cu echipament senzorial. Astfel, Centrul dispune de săli pentru activități în grup și individuale, inclusiv o sală pentru terapia ABA, care este analiza comportamentală aplicată, dedicată înțelegerii și îmbunătățirii comportamentului uman, utilizată, de regulă, pentru copiii cu autism. La fel, în centru este o sală pentru recreere și o cameră senzorială, dotată cu diferite tipuri de stimuli și echipament specializat pentru reabilitarea copiilor cu tulburări de dezvoltare și comportament. Terapia de integrare senzorială are ca scop corectarea, îmbunătățirea și compensarea tulburărilor de integrare senzorială apărute la copii. Centrul va activa în regim de zi și va oferi activități

atât pentru copii, cât și pentru părinți. Pentru a asigura calitatea serviciilor, Asociația „Autism Hope” a organizat instruirea specialiștilor în cadrul cursurilor de formare „Sisteme senzoriale” și „Tehnici moderne de intervenții integrate în autism și alte dizabilități asociate”.

„Noi, comunitatea părinților cu copii diagnosticați cu tulburare de spectru autist, ne-am dorit foarte mult să dezvoltăm servicii calitative, centrate pe necesitățile copiilor, aici, la noi în oraș. Pentru aceasta am muncit foarte mult în ultimii doi ani. În procesul de creare a Centrului am desfășurat campanii de informare și de colectare de fonduri pentru a acoperi necesitățile financiare care apăreau pe parcursul implementării proiectului. Astfel, ne-am convins că avem mulți prieteni și susținători, cărora le mulțumim”, a declarat, la evenimentul de deschidere, **Liuba Baciurin**, directoarea de proiect și președintă a AO „Autism Hope”.

„Felicităm locuitorii municipiului Bălți cu ocazia deschiderii acestui Centru foarte necesar. Ne bucură susținerea Delegației Uniunii Europene în Moldova și a Fundației Soros Moldova, acordată autorităților locale, prin care se deschid noi oportunități de consolidare a serviciilor sociale. Aduc mulțumiri partenerilor de implementare a proiectului și autorităților publice locale pentru suport și asistență generoasă oferită în crearea Serviciului social specializat”, a spus **Nadejda Crijanovschi**, reprezentantă a Direcției Generale Asistență Socială, Sănătate și Protecția Familiei a municipiului Bălți.

Prezentă la eveniment, **Irina Beșliu**, manageră de proiecte la Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova, a menționat că organizațiile societății civile creează parteneriate solide cu autoritățile publice și cu suportul financiar al Uniunii Europene, sunt create

servicii sociale calitative, atât de necesare comunităților din țară.

Centrul de zi pentru copii cu dizabilități intelectuale din Bălți este al doilea serviciu social dezvoltat cu sprijinul Uniunii Europene în municipiul Bălți în cadrul proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”. „Ne bucurăm că există deschidere la nivel local și astfel serviciile dezvoltate sunt sustenabile”, a spus **Diana Teacă**, reprezentantă a Fundației Soros Moldova.

Acest serviciu social este unul dintre cele 40 de servicii create în cadrul proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”, finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova în parteneriat cu Asociația Keystone Moldova și AO Institutum Virtutes Civilis.

INSTRUIREA CONTINUĂ A SPECIALIȘTILOR DIN DOMENIUL PROTECȚIEI SOCIALE – O ACTIVITATE NECESARĂ MAI CU SEAMĂ ÎN CONTEXTUL CRIZELOR

Pe parcursul ultimilor trei ani, IP Keyston Moldova a oferit suport, prin instruirii inițiale și continue și prin mentorat, organizațiilor și autorităților publice locale care au dezvoltat servicii sociale în diferite raioane, cu suportul Uniunii Europene și al Fundației Soros Moldova, în cadrul proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”. În unul dintre episoadele podcastului „Calitatea și accesibilitatea serviciilor sociale”, Marcela Dilion, manageră de proiecte la Keysone Moldova, și Anastasia Oceretnâi, șefă a Departamentului Sociologie și Asistență socială la Universitatea de Stat din Moldova, au vorbit despre necesitatea de profesionalizare continuă a lucrătorilor din domeniul protecției sociale, în special în perioade de criză.

În cadrul proiectului, Keystone Moldova și-a asumat să ofere suport prestatorilor de servicii sociale în consolidarea competențelor personalului, pentru a asigura astfel calitatea acestor servicii. În total, în proiect au fost dezvoltate 41 de servicii sociale, iar specialiștii acestor servicii au fost încadrați în programul de asistență tehnică asigurat de Keystone Moldova. „Am dezvoltat inițial două cursuri de formare: Primul se referă la prevenirea riscurilor și promovarea rezilienței în cadrul serviciilor sociale. Este foarte relevant în special în contextul crizelor, și noi am traversat mai multe în ultimii ani – criza pandemică, energetică, războiul. Al doilea se referă la asigurarea durabilității și calității serviciilor sociale. Acest suport se oferă pentru a îmbunătăți serviciul creat. Este extrem de important ca prestatorii să cunoască din start ce este acreditarea prestatorilor de servicii sociale, care sunt cerințele pentru acreditare, cum putem să îmbunătățim calitatea serviciilor, astfel încât, investind în resursele umane, să avem servicii calitative”, a spus **Marcela Dilion**.

Organizația a dezvoltat, de asemenea, 3 cursuri de formare pentru 3 tipuri de servicii sociale: centre de zi și de plasament pentru persoane vârstnice, centre de zi pentru copii cu dizabilități și centre de zi pentru copiii separați de mediul familial. „Aceste programe au fost dezvoltate și pilotate și suntem la etapa de formare continuă”, a precizat Marcela Dilion.

De asemenea, Keystone Moldova a oferit asistență și ghidare la locul de muncă pentru angajații unor categorii de servicii. „Este o practică relativ nouă

pentru Republica Moldova, dar ne-am convins că este cea mai bună modalitate prin care poate fi oferit suport în consolidarea de competențe a personalului. De un succes deosebit s-a bucurat asistența metodologică pentru serviciile de kinezoterapie. Am reușit să consolidăm competențele, la locul de muncă, a 14 asistenți medicali, kinezoterapeuți”, a adăugat managera de proiecte la Keystone Moldova.

La rândul său, **Anastasia Oceretnâi**, vede profesionalizarea continuă a specialiștilor din domeniul protecției sociale drept o necesitate mai ales în contextul crizelor. „Am văzut că în crizele din Republica Moldova – pandemică, energetică, a refugiaților, asistenții sociali au fost, de rând cu alții, în prima linie. Au fost extrem de solicitați, fie de către persoanele izolate în timpul crizei pandemice, fie de către persoanele vulnerabile din punct de vedere

financiar, care nu-și puteau acoperi cheltuielile pentru facturile la resursele energetice sau de către persoanele refugiate, care necesitau încă de la frontieră să fie asistate și ajutate pentru a-și găsi un loc de trai, un loc de muncă sau să-și încadreze copilul într-o instituție de învățământ. Prin instruire continuă și mentorat ei pot dobândi competențe care să îi ajute să se adapteze și să presteze servicii conform necesităților persoanelor în situații de criză”, a explicat Anastasia Oceretnîi.

Conținutul integral al podcastului „Calitatea și accesibilitatea serviciilor sociale”, format din trei episoade, poate fi vizionat pe pagina de Servicii sociale mai bune.

Uniunea Europeană susține dezvoltarea serviciilor sociale în țara noastră. În ultimii trei ani Fundația Soros Moldova în parteneriat cu Keystone Moldova, APSCF și AOPD a implementat și cofinanțat proiectul „Servicii sociale mai bune printr-un parteneriat durabil dintre societatea civilă și guvern” și a contribuit astfel la crearea a 42 de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități intelectuale și psiho-sociale, dar și copiilor din grupuri vulnerabile, în 23 de raioane. În consecință, peste 1000 de copii și 1260 de persoane cu dizabilități au acum un acces sporit la servicii sociale comunitare, adaptate nevoilor lor. În prezent, Fundația Soros Moldova în parteneriat cu Keystone Moldova și Institutum Virtutes Civilis implementează proiectul „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”, care vine ca o continuitate a celui precedent, la fel cu suportul Uniunii Europene, în cadrul căruia sunt acordate granturi organizațiilor societății civile pentru dezvoltarea a cel puțin 40 de servicii sociale în toată țara, pentru persoanele din grupuri vulnerabile.

#ServiciiSocialeMaiBune

Finanțat de
Uniunea Europeană

Cofinanțat și implementat
de Fundația Soros Moldova

Această publicație a fost produsă cu suportul financiar al Uniunii Europene.
Responsabilitatea pentru conținutul ei îi revine în exclusivitate Centrului pentru Jurnalism Independent
și nu reflectă în mod necesar opinia Uniunii Europene.

Pentru detalii contactați-ne la adresa: vzaharia@ijc.md.